

SCRIPTA

Numéro Scripta : 6969

Auteur(s) : Henri II Plantagenêt, Angleterre (roi)

Bénéficiaire(s) : Alexandre III [pape]

Genre d'acte : lettre

Authenticité : non suspect

Datation : ...1169, mai...

Lieu d'émission : Saint-Macaire

Action juridique : autre

Langue du texte : latin

Analyse

Lettre de Henri II à Alexandre III pour se plaindre de Thomas Becket.

Tableau de la tradition

Éditions principales

a. Berger Élie, Delisle Léopold, *Recueil des actes de Henri II, roi d'Angleterre et duc de Normandie concernant les provinces françaises et les affaires de France*, Paris, Imprimerie Nationale (Chartes et diplômes relatifs à l'histoire de France), 1916-1927, 3 vol., n° CCLXXXV, t. 1, p. 433-434.

Dissertation critique

Sur la datation de cet acte, voir DELISLE/BERGER, *Recueil des actes de Henri II*, t. 1, p. 433.

Texte établi d'après a

Alexandro pape Henricus, rex Anglie, omnimodis (sic) subjectionis debite obsequium.

Vestre satis innotescit serenitati quanta me et terram meam affligat molestia, quantis me vexaverit injuriis Thomas ille Cantuariensis, adversarius meus, cum teste conscientia nihil meruerim, nil gesserim tam vehementi et injuriosa dignum contumelia. A vestra siquidem non credo excidisse memoria quod judices sancte Romane ecclesie cardinales a vestra impetraverim paternitate, ut super causa ista cognoscerent ; sed placuit Sanctitati vestre ut adversarius meus eximeretur a cognitione, nec potuit, vestro prepedita precepto, in lucis venire claritatem innocentie mee sinceritas. Sepius etiam, immo semper, paratus exstiti in facie ecclesie juri et judicio stare, si vel in minimo deliquissem, quod me fecisse non recolo, prout ratio dictaret satisfacere, et longe amplius quam antecessores mei, qui me prestantiores exstiterunt, ecclesie Cantuariensi fecerint, semper paratus fui facere. Proinde admirari non sufficio quod permittit prudentia vestra devotum ecclesie Romane filium, juri semper stare paratissimum, contra omnem justitiam, ut mihi videtur, deprimi, injuriosis preter rationem contumeliis molestari. Nunc itaque innumeris precedentibus novam adjecit injuriam, qui affligere non desistit innocentem. Vestra siquidem fultus, ut asserit, auctoritate, devotos et fideles ecclesie Romane filios, Londoniensem et Saresberniensem episcopos, post appellationem ad vos factam, juri per omnia parituros, non citatos, non vocatos, non convictos, nullo modo commonitos, excommunicationis de novo innodavit sententia ; quibusdam etiam de familiaribus meis anathematis intentat severitatem, nullam adversus eos habens rationabilem causam, quod non minus egre fero quam si in meam propriam personam lata foret sententia. Hoc autem quam sit mihi intolerabile, quam injuriosum quamque fame mee et vestre generet lesionem, vestre non credo incognitum prudentie. Videtur etiam

quod me quasi derelictum abjecerit paternitas vestra, que filii non attendit nec curat injurias, sed, ad ignominie et contumelie mee augmentum, flagitiosum in me grassari permittit inimicum, nec reprimit injuriarum vehementiam paterne correctionis moderatio. Vestram igitur suppliciter obsecro et adjuro, ut justum est, celsitudinem, ut quem filio debetis, operis exhibitione monstretis affectum, et illatam mihi et personis meis, et terre mee, absque ordine judiciario, emendare dignemini absque tardatione injuriam. Cum omnimoda etiam devotione attentius supplico quatenus quidquid prenominatus Thomas, adversarius meus, contra juris ordinem, post factam ad vos appellationem in personas regni mei, clericos et laicos, statuit, irritum et vacuum habeatis.

Teste G[arcia] Vasatensi episcopo.

Apud Sanctum Macharium in Guasconia.